

kunne finde Vand. Det har ogsaa viist sig, efterat Helbredelsesanstalten er kommen til at udfolde den Virksomhed, som den kunde efter sin hidtil bestaaende Indretning, at den Vandforsyning, den har havt, har været saa ringe, at den kun for en hyderlig ringe Deel kunde strække til, saa at man aareviis har maattet hente Vand pr. Aar til en ikke ubetydelig Deel af Anstaltens Forsyning. Dette har ikke alene forvolbt en meget betydelig aarlig Udgift, men, hvad der er endnu værre, været Aarsag til, at man ikke har været forsynet med Vand i den Mængde, som behøves, for at en saadan Anstalt skal kunne fyldestgjøre sit Formaal paa bedste Maade, og tillige, at man stadig i den Tid har været udsat for alle de Consequentfer, der vilde vise sig, dersom der nogenstunde skulde udbryde Ibebrand i en Anstalt af denne Natur. Dette Punkt, mine Herrer, kan jeg ikke noksom anbefale til Thingets Opmærksomhed; thi naar man sætter sig ind i, hvorledes Rivet er i en Anstalt som denne, vil det for det Første være tydeligt, at det at have Vand i rigelig Mængde og paa alle fornødne Steder er af allerførste Betydning for de Menneskers Sundhed, som ere anbragte der og for deres tilbørlige Pleie. Det vil f. Ex. vides, hvilken overordentlig vigtig Deel af deres Behandling Badene udgjøre, hvorledes man i Badene, baade i de kolde og i de varme, har et Hovedmiddel til disse Folks Behandling og til at skaffe dem deres Helbred. — Det vil hyderligere vides, hvorledes der især i visse Afdelinger af en saadan Anstalt i allerhøjeste Grad trænges til en rigelig Vandforsyning for at tilveiebringe Reenlighed. Der er jo desværre ikke saa af de Syge der, som ere meget ureenlige; der kommer et Tidspunkt i deres Sygdom, hvor det er forbundet med særegen Vanfølighed at holde dem rene, at holde Luften omkring dem i en nogenlunde god Tilstand. I saadanne Tilfælde er det af højeste Vigtighed, at der ikke alene er rigeligt Vand tilstede paa Anstaltens Grund, men at dette Vand er nær forhaanden, for at det kan blive benyttet hurtigt og kraftigt paa den Maade, som det maa, for at Reenlighed kan bevares. Men endelig er der det sidst af mig nævnte Hensyn, Hensynet til Ibsvaade. Naar de Herrer ville

sætte sig ind i den Tilstand, der vil opstaae i et Aysl for Sindssyge, som indeholder 400 saadanne Mennesker, naar der i den udbryder Ibebrand, denne griber om sig, og der ikke er de tilbørlige Midler tilstede, alle de, som menneskelig Hensyn kan skaffe tilveie til hurtigt muligt at kvæle Branden, saa siger jeg, at dette vil frembyde en af de sorgeligste og uhyggeligste Tilstande, som man kunde tænke sig, og derfor synes det mig, at der heri ligger en overordentlig stor Bevæggrund for Rigsdagen til ikke at slye Noget, der med Rimelighed kan forebygge Saadant. Disse ere altsaa de Grunde, som have bestemt Udvalget til at lægge en særegen Vægt paa, at man nu i denne Anledning, da Anstalten ikke alene skal bestaae i sit hidtilværende Omfang, men tillige skal udvides til at optage det tredobbelte Antal Patienter af, hvad den hidtil har havt, fremfor alt Andet søger at skaffe den tilbørlige Vandforsyning til Anstalten, og at skaffe denne Forsyning paa en saadan Maade, at Vandet er saavidt muligt overalt tilstede og i fuldeste Maal. Dersom nu dette kunde skaffes tilveie paa anden Maade end ved Expropriation, selv om det skulde være forbundet med en noget større Udgift for Statskassen eller for Provinserne, naar den dog ikke var altfor betydelig, fremfor hvad man kan faae det for ved Expropriation, vilde Udvalget være tilbøieligt til at slutte sig til den Tankegang, at det maaskee var bedre ikke at tilstede Expropriation; men efter de nøiagtige Undersøgelser, som have været os meddeelte, er der ikke nogen Rimelighed for, at man paa anden Maade eller ved mindeligt Forlig vil kunne skaffe tilstrækkeligt Vand tilstede, medmindre i alt Fald Regjeringen havde Bemyndigelse til, dersom saadant Forlig ikke bragtes tilveie, da at kunne bringe Expropriation til Anvendelse. Thi det maa man vide, at Regjeringen ikke har viist sig utilbøielig til for Vandassaaelsen at indrømme Wilkaar, der forekom os idetmindste at være meget anstændige, og at maatte kunne hde Eierne, som man her vilde berøve noget af deres Vand, en endogsaa rundelig Erstatning, men desuagtet synes man ikke at have været villig til at gaae ind paa saadanne Forslag, maaskee netop i den Tro, at det vilde være